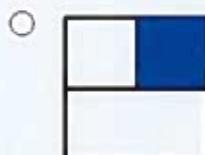

ULOMKI SO DELI CELOTE

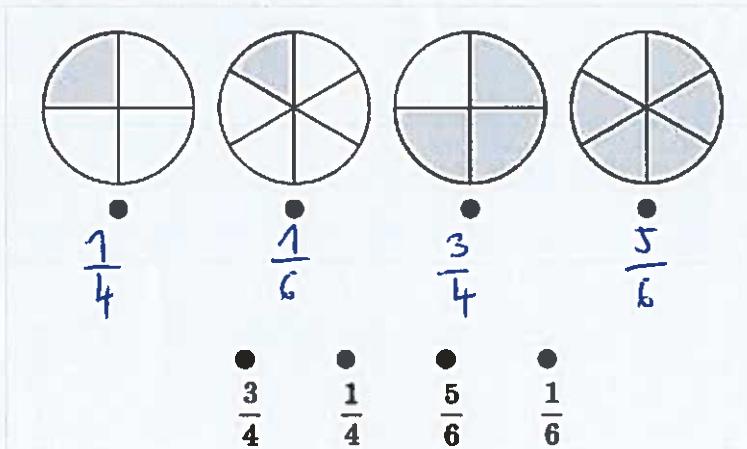
PONOVITEV

1. Kateri od danih grafičnih prikazov predstavlja eno tretjino?

DELI CELOTE

Pobarvani so deli kroga. En krog predstavlja celoto. K vsaki sliki povleci število, ki opisuje obarvani del. Utemelji odločitev.

Pojasni pomen števil nad in pod črto v številu. Odgovori na vprašanji.

Na koliko enakih delov je razdeljen lik, kjer je pobarvanih $\frac{5}{6}$? **6**

Koliko delov je pobarvanih v liku, ki predstavlja število $\frac{5}{6}$? **5**

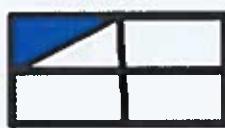
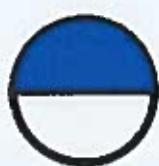
Ulomek je število, ki ga lahko uporabimo za zapis dela celote.

ŠTEVEC
 $\frac{3}{4}$
ULOMKOVA ČRTA
IMENOVALEC

Imenovalec pove, na koliko enakih delov je razdeljena celota, števec pa koliko teh delov opazujemo (obarvamo, vzamemo ...).

MAT 6 – UL 6 ZGLED

Na sliki so različni liki. V zvezek za vsak lik posebej z besedami in z ulomkom zapiši, kolik del je pobarvan.

1. Pobarvana je ena polovica kroga: $\frac{1}{2}$

2. Pobarvana je ena četrtina kvadrata: $\frac{1}{4}$

3. Pobarvane so tri četrtine trikotnika: $\frac{3}{4}$

4. Pobarvana je ena osmina pravokotnika: $\frac{1}{8}$

ZGLED

Vsak ulomek prikaže z barvanjem kvadrata. Kvadrate nariši.

a) $\frac{1}{2}$

ena polovica

b) $\frac{3}{4}$

tri četrtine

c) $\frac{5}{8}$

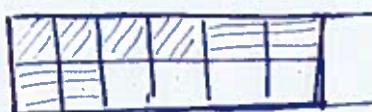

Pet osmin

ZGLED

V zvezek nariši pravokotnik, sestavljen iz dvanajstih skladnih kvadratkov.

Polovico pravokotnika predstavlja 6 kvadratkov. Eno tretjino pravokotnika predstavljajo 4 kvadratki.

ZGLED

Opazuj grafične prikaze. Kaj opaziš?

Vsi grafični prikazi prikazujejo ulomek $\frac{3}{4}$.

Enake ulomke lahko prikažemo na različne načine.

Torej lahko enake ulomke prikažemo na različne načine.

ULOMKI IN ŠTEVIVO 1

$$\uparrow \frac{3}{4}, \frac{2}{5}, \dots$$

Ulomki, manjši od 1, imajo števec manjši od imenovalca. Ulomki, enaki številu 1, imajo števec enak imenovalcu.

Dopolni!

$$\hookrightarrow \frac{2}{2} = 1, \frac{3}{3} = 1, \dots$$

Primerjaj ulomek $\frac{7}{2}$ in število 1.Ulomek $\frac{7}{2}$ je **VEČJI** (manjši/večji) od števila 1.

$$\hookrightarrow \frac{2}{2} = 1$$

Kolik je lahko števec ulomka z imenovalcem 2, da bo ulomek večji od 1? \rightarrow Števec je lahko: 3, 4, 5, ...

Ulomki, večji od 1, imajo števec večji od imenovalca.

$$\hookrightarrow \frac{3}{2}, \frac{4}{2}, \frac{5}{2}, \dots$$

ZGLED

Razvrsti ulomke v košare.

$\frac{1}{8}, \frac{6}{7}, \frac{2}{3}$	$\frac{2}{8}, \frac{7}{7}, \frac{2}{2}$	$\frac{3}{2}, \frac{7}{6}, \frac{8}{8}$
ULOMKI, MANJŠI OD 1	ULOMKI, ENAKI 1	ULOMKI, VEČJI OD 1

$\frac{8}{8}, \frac{3}{2}, \frac{7}{7}, \frac{1}{8}, \frac{6}{7}, \frac{7}{6}, \frac{2}{3}, \frac{2}{2}, \frac{8}{1}$

RAZLIČNI ZAPISI ULOMKOV

Kvadrat smo razdelili na štiri enake dele. Koliko četrtin potrebujemo za eno celoto?

2u eno celoto potrebljujemo
štiri četrtine: $\frac{4}{4} = 1$

MAT 6 – UL 6

Koliko četrtin potrebujemo za tri celote?

Za tri celote potrebujemo
dvanaest četrtin: $\frac{12}{4} = 3$

Ulomke, večje od 1, lahko zapišemo tudi s celim delom in ulomkom, manjšim od 1.

ZGLED

Dopolni, katera naravna števila so zapisana z ulomki.

$$\frac{4}{2} = \boxed{2} \quad \frac{12}{3} = \boxed{4} \quad \frac{20}{4} = \boxed{5}$$

ZGLED

Katero število predstavlja grafični prikaz? Zapiši na dva načina.

$$2 \frac{2}{5} = \underline{\underline{\frac{12}{5}}}$$

NALOGE

1. Izberi ustrezeni zapis za tri četrtine.

- A $\frac{3}{4}$
 B $\frac{4}{3}$
 C $3 \cdot 4$

2. Imenovalec je 7, števec pa 5. Izberi ustrezeni ulomek.

- A $\frac{7}{5}$
 B $\frac{5}{7}$
 C $7 \cdot 5$

5. Označi pravilne trditve.

- Ulomek $\frac{2}{7}$ dopolnimo do celote z ulomkom $\frac{5}{7}$.
- Ulomek $\frac{3}{5}$ dopolnimo do celote z ulomkom $\frac{2}{3}$.
- Ulomek $\frac{1}{3}$ dopolnimo do celote z ulomkom $\frac{1}{3}$.
- Ulomek $\frac{4}{8}$ dopolnimo do celote z ulomkom $\frac{4}{8}$.

7. Vpiši tako število, da bo ulomek enak številu 1.

$$\frac{9}{9} = 1$$

8. Ulomek $\frac{525}{526}$ je

- manjši od 1.
- večji od 1.
- enak 1.

9. Vpiši "manjši", "večji" ali "enak".

Ulomek $\frac{2}{4}$ je **MANJŠI** od števila 1.

$$\hookrightarrow \frac{1}{2}$$

10. Zapiši ulomke s celim delom in ulomkom, manjšim od 1.

a) $\frac{16}{5}$ b) $\frac{23}{6}$ c) $\frac{35}{4}$

$$\begin{array}{ccc} \downarrow & \downarrow & \downarrow \\ 3\frac{1}{5} & 3\frac{5}{6} & 8\frac{3}{4} \end{array}$$

11. Razvrsti naslednje ulomke: $\frac{3}{4}, \frac{7}{11}, \frac{11}{5}, \frac{3}{2}, \frac{5}{5}, \frac{7}{6}, \frac{11}{11}, \frac{1}{2}$ v tri skupine. V prvo zapiši ulomke, ki so manjši od 1. V drugo zapiši ulomke, ki so enaki številu 1. V tretjo zapiši ulomke, ki so večji od 1.

Manjši od 1 so: $\frac{3}{4}, \frac{7}{11}, \frac{1}{2}$

Enaki st. 1 so: $\frac{5}{5}, \frac{11}{11}$

Večji od 1 so: $\frac{11}{5}, \frac{3}{2}, \frac{7}{6}$

ULOMKI NA ŠTEVILSKI PREMICI**PONOVIDEV**

1. Na številski premici prikaži naravna števila: 3, 8 in 5.

2. Vpiši večji ali manjši.

Ulomek predstavlja število, večje od 1, če je števec **VEČJI** od imenovalca.

3. Kateri zapis je enak zapisu $\frac{7}{4}$?

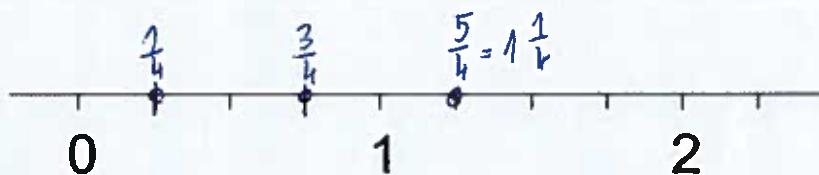
- A $1\frac{3}{4}$
 B $3\frac{1}{4}$

4. Med katerima naravnima številoma leži ulomek $\frac{7}{2}$? $\rightarrow \frac{7}{2} = 3\frac{1}{2}$

- A Med številoma 1 in 2.
 B Med številoma 2 in 3.
 C Med številoma 3 in 4.

ULOMKI Z ENAKIMI IMENOVALCI

Na številski premici znamo prikazati naravna števila. Kako prikažemo števila $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$ in $\frac{5}{4}$? Opazuj dogajanje in postopek pojasni sošolcu.

<http://eucbeniki.sio.si/matematika6/462/index1.html>